

Dugnad på Kvarven

Elever ryddet og lukte på Kvarven fort på Laksevåg for å komme seg til Tyskland om to år.

AV THOMAS OWREN
thomas@sydvesten.no

Onsdag 29. april stilte 52 åttendeklassinger fra St. Paul skole til dugnad på Kvarven fort. Skolen har ryddet og vedlikeholdt fortet, som ble brukt i to verdenskriger, årlig siden mai 1995.

– Det er et prosjekt som har vart i mange år, og som høster ros fra flere steder i landet, sier Rolf Zakariassen i Laksevåg Kulturhistoriske Forening.

– Prosjekter som dette handler om modning av sansen for å ta vare på historien, sier han.

Fienden i øst

Kvarven fort ble påbegynt i 1898 og sto ferdig i 1902. Den gang var det et topp moderne forsvarsanlegg, som under første verdenskrig var bemannet av 2 000 mann. Imidlertid var det en annen fryktingytende trussel fortet ble bygget for.

– Grunnen til at det ble bygget var at forholdet til Sverige var i ferd med å tilspisse seg, sier Hans Krabbedal fra Laksevåg Kulturhistoriske Forening. Krabbedal er foreningens ekspert på fortet.

– Da det ble bygget ble det holdt frivillig innsamling til kanonene. Dette vakte store protester hos sosialistene, og det ble blant annet skrevet en nidvise om det.

– Knallgøy

Kanonfundamentet som fikk en ansiktsløftning denne onsdagen kalles det tredje kanonfundamentet i festningen.

– Det første kanonfundamentet er tilrettelagt for rullestol, sier Krabbedal.

– Problemet var at når rullestolbrukere satt i stolen sin og så på utsikten, da så de bare rett inn i buskaset. Det blir langt bedre når folk kan se ned på fjorden når de kommer på besøk.

Åttendeklassen fra St. Paul er bevæpnet med kost, tretang, sag og øks. Motorsagen er forbeholdt lærerne.

– Jeg tror ikke elevene har et veldig aktivt forhold til krigen, sier lærer Inge Risheim.

– De har det knallgøy med en annerledes skoledag. De har kanskje ikke brukt sag og øks så mye før. Det er ikke så veldig hardt arbeid, vi jobber etter mauttueprinsippet. Mange gjør litt, så blir resultatet stort.

Klassetur til Tyskland

I avtalen med kommunens kulturråd får skolen 6 000 kroner for jobben. De pengene skal gå til klassetur, men ikke før om to år.

– Vi skal til Tyskland i 10. klasse, forteller Johan Markus Mowinckel. Han er opptatt med å rense kanonløpet for rusk og rask med en lang trestokk.

– Vi gleder oss veldig til det. Det er også gøy å være ute i dag. Vi har blitt fortalt litt om festningen, og det er interessant, sier eleven ved St. Paul skole.

– Det er med på å levendegjøre stoffet som vi snart skal komme til, innføringen i andre verdenskrig, sier lærer Dag Olav Larsen. Larsen forteller at etter dugnadsinnsatsen er sparegrisen merket «klassetur» stappet med 12 000 blanke kroner.

– Vi har ikke lov til å be elevene betale for noe selv, men vi har lov til å ha en elevbedrift. Senere skal vi skaffe oss en teig og hogge ved som vi selger til foreldrene, sier Larsen.

Modnes

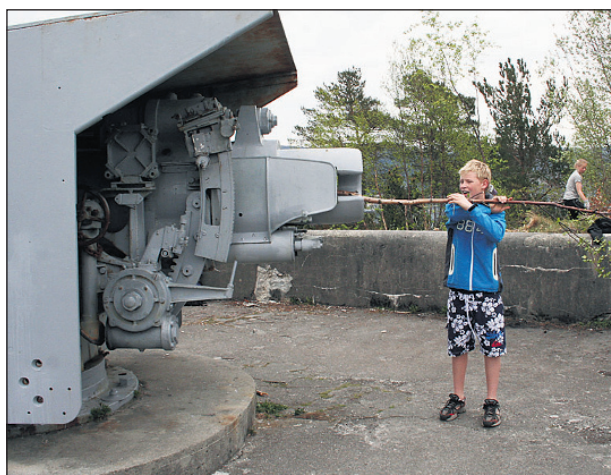
Rolf Zakariassen i Laksevåg Kulturhistoriske Forening er storfornøyd med elevenes innsats, og håper det også planter noen spirer til interesse og engasjement rundt lokalhistorie.

– Det er ikke alltid så lett å få folk med seg i frivillige organisasjoner. Vi som holder på i dag blir gamle og må ha noen til å ta over. Får vi unge til å komme og se modnes interessen.

– Vi kunne håpe at flere skoler tar dette opp i seg for å få elevene engasjerte, sier Zakariassen.

Elevene ved St. Paul skole jobber hvert år dugnad for å holde kulturminnene ved Kvarven fort i god stand. (Foto: Thomas Owren)

Johan Markus Mowinckel sørger for at det blir kanonrent på fortets tredje fundament.

Rolf Zakariassen tropper opp med boller og brus til elevene.